

אֵלֶּזְנֹת

פְּרֻשַׁת נִיחָא

לְשׁוֹנֵנוּ שְׂפָת

כּוּסָא, עֲלִיוֹן רַע"א

סוּף, כְּלָפִי מִי נֶאֱמַר קִטֵּי זֶה. וְנֹאמַר בְּצַחוֹת עַל פִּי מִה שְׁאָמַר הַגַּה"ח הַנּוֹדֵעַ רַבִּי גְדַל אֵיזֶנְר זצ"ל בְּבֵאוֹר הַלְשׁוֹן שְׂאוּמְרִים ב'הִי רִצּוֹן' אַחַר אֲמִירַת תְּהִלָּים: 'וְלֹא יִצְטָרְכוּ עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל זֶה לְזוֹה וְלֹא לְעַם אַחֵר', כִּי הִנֵּה דָרָךְ הָעוֹלָם בְּשִׂדּוּכִים, כְּשִׁשׁוּאָלִים אוֹדוֹת בְּחוֹר אִם הוּא בְּחוֹר טוֹב וְהַגּוֹן, אֲזִי אִם הוּא בְּאֶמֶת בְּחוֹר טוֹב, אוֹמְרִים, אָכֵן, הוּא בְּחוֹר מְצִיָּן, מְפֻלָּג בְּתוֹרָה וְיִרְאֵת שְׂמִים, בְּעַל מִדּוֹת, בְּחוֹר כְּהֻלָּה, מִשְׁכָּמוֹ וּמַעֲלָה. אָךְ אִם הַבְּחוֹר אֵינּוּ מִמֶּשׁ מִן הַמְּפֻלָּגִים, אֲזִי מְשׁוּיִם אוֹתוֹ בְּעֶרְךְ הָאֲחֵר, וְאוֹמְרִים שְׂבַעְרָךְ פְּלוֹנֵי הוּא בְּחוֹר טוֹב. אָךְ אִם הוּא מִמֶּשׁ בְּחוֹר שְׂאִינוּ הַגּוֹן, אוֹמְרִים: 'עַר אִיזוּ בְּעַסְעַר פּוֹן אַ גּוּי' [-הוּא טוֹב יוֹתֵר מִגּוּי]. וְאָמַר רַבִּי גְדַל זצ"ל, כִּי הוּא שְׂאוּמְרִים 'וְלֹא יִצְטָרְכוּ עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל זֶה לְזוֹה', שְׂיִהִיָּה כָל אֶחָד וְאֶחָד טוֹב וְהַגּוֹן כָּל כֶּךָ עַד שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ לְהַשְׁוֹתוֹ לְעַמַּת הָאֲחֵר, וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה 'וְלֹא לְעַם אַחֵר', שֶׁלֹּא יִשְׁבְּחוּ אוֹתוֹ רַק בְּזֶה שֶׁהוּא טוֹב מִן הַגּוּי חֵס וְשְׁלוֹם.

וְעַל כָּל פְּנִיִּים בְּקִרְיַעַת יִם סוּף, נּוֹכַחְנוּ לְרְאוֹת שְׂאֶפְלוֹ אֵלוֹ מְזַרְעֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא הִיָּה לָהֶם שׁוֹם מַעֲלָה, כִּי אִם בְּזֶה גּוֹפָא שְׁהֵם טוֹבִים מִן הַגּוּי, דְּהֵיִינוּ שְׁהֵם יְהוּדִים, גַּם בְּעִבּוּרִם נִקְרַע הַיָּם. וְהוּא נִפְלָא. אָךְ בְּעִי לֵן לְמַלְמַד מִיָּנִיָּה שֶׁלֹּא יִתְעַה כְּפִי שִׁתְּעוּ יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבָּר, וְלֹא יִצְפֶּה הַבְּחוֹר שְׂמִימָצָא זְוִיגוֹ כְּאוֹתָהּ קִרְיַעַת יִם סוּף שֶׁל דָּתוֹ וְאֲבִירָם, אוֹ שְׂמִימָצָא אִישׁ יִשְׂרָאֵל פְּרַנְסַתּוֹ בְּזֶה הַאֲפֹן, רַק יְהִיָּה אִישׁ כְּשֶׁר בְּכָל מַעֲשָׂיו וְיִקְבַּל זְוִיגוֹ וּפְרַנְסַתּוֹ מֵאֵת ה' יִתְבַּרַךְ בְּאֲפֹן שֶׁל כְּשִׁרוּת, וְלֹא כְּפִחוֹת שְׂבִישְׂרָאֵל רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא, טָרַד עֲלֵיהוֹן טַעוּת צְפוֹן נִגְדוּי דְּמַדְבָּרָא. כְּלוּמַר, שְׂדַתְנוּ וְאֲבִירָם לֹא עָלוּ עִם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם אֶלָּא נִשְׂאָרוּ שָׁם, וְלָהֶם אָמַר פְּרַעַה עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 'נְבֻכִים הֵם בְּאַרְצָךְ, סָגַר עֲלֵיהֶם הַמַּדְבָּר'. וְלִכְאוּרָה יֵשׁ לְהַבִּין, אִם נִשְׂאָרוּ דָתוֹ וְאֲבִירָם בְּמִצְרַיִם וְלֹא יִצְאוּ עִם כָּל שְׂשִׁים רְבוּא, אִם כֵּן אִיךְ אֵנּוּ מוּצָאִים אוֹתָם אַחֵר כֶּךָ בְּמַדְבָּר, וְהֵלֵא הֵם דָּתוֹ וְאֲבִירָם אֲשֶׁר הִצּוּ עַל מִשֶּׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵדַת קִרְתָּ, וְכִיצַד הִגִּיעוּ כָּלֵל לְמַדְבָּר.

וְהַרְה"ק רַבִּי חַיִּים מִטְשַׁעֲרֵנְאוּוִיץ זִיע"א הֵבִיא בְּסִפְרוֹ 'בְּאֵר מַיִם חַיִּים' (שְׁמוֹת י"ד כ"ט) דְּבַר מְבַהֵיל בְּזוֹה: וּמִכָּל זֶה יֵשׁ לָנוּ לְלַמֵּד עַד הֵיכָן הִגִּיעַ גְּדַל הַנֶּסֶם שֶׁל קִרְיַעַת יִם סוּף, שְׂאֶפְלוֹ רְשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַתּוֹרָה כְּבָר קָרְאָתָם רְשָׁעִים בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר (שְׁמוֹת ב' י"ג) 'וַיֹּאמֶר לְרִשְׁעֵי לְמָה תִּכְּהוּ רְשָׁעִים', וְאָמְרוּ חֲזוֹ"ל (נִדְרִים ס"ד): כִּי הָאֲנָשִׁים הַנִּצְצִים הֵיוּ דָתוֹ וְאֲבִירָם, וְהֵם הֵיוּ אַחֵר כֶּךָ אוֹתָם שֶׁלֹּא שְׁמַעוּ לְמִשֶּׁה וְהוֹתִירוּ מֵהֶמֶן, וְסוֹפָם הִיָּה שֶׁהִצּוּ אֶת יִשְׂרָאֵל עַל מִשֶּׁה וְאַהֲרֹן בְּעֵדַת קִרְתָּ, עַד שֶׁפִּתְחָה הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וּבִלְעָה אוֹתָם וְאָבְדוּ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִן הָעוֹלָם הַבָּא (סְנֵהדְרִין ק"ט): וְאָף עַל פִּי כֵן בְּזִמְנֵי שִׁזְכוּ יִשְׂרָאֵל לְהַתְגַּלּוֹת הַיָּד הַגְּדוֹלָה בְּקִרְיַעַת יִם סוּף, נִעֲשׂוּ כֻלָּם רְאוּיִים לָנֶסֶם, וְאֶפְלוּ אוֹתָם פְּחוּתִים וְשִׁפְלִים כְּדָתוֹ וְאֲבִירָם זְכוּ שְׂיִשׁוּב הַיָּם וְיִקְרַע בְּעִבּוּרִם בְּלִבָּד, וְהִכַּל כְּדֵי שְׂיִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמוֹ בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה נְסִים וּמַהֲפֵךְ סִדְרֵי הַטֵּבַע עִבּוֹר כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְזַרְעֵי יִשְׂרָאֵל.

וְעַל פִּי דְבַרְיָהֶם ז"ל אוֹלֵי יֵשׁ לְתַרְץ מַה שְׂהִקְשִׁינוּ בְּמִאֲמַרֵי חֲזוֹ"ל 'קִשְׁיִן מְזוֹנוֹתֵינוּ בְּקִרְיַעַת יִם סוּף', וְקִשְׁיָה לְוִיגוֹן כְּקִרְיַעַת יִם

'וְלֹא יִצְטָרְכוּ עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל זֶה לְזוֹה'

כִּי בְּמַקְלֵי עֲבַרְתֵי אֶת הִירְדוֹן הַזֶּה (ל"ב, י"א). הַרְה"ק רַבִּי מִשֶּׁה חַיִּים אֶפְרַיִם מְסִדִּילְקָאב זִיע"א בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ 'דְּגַל מַחְנֵה אֶפְרַיִם' (וַיִּשְׁלַח עַה"פ כִּי בְּמַקְלֵי מְבִיא: עַל דָּרָךְ שְׂסַפֵּר אֲדוּנֵי אֲבִי זְקִנִי נִשְׁמַתוֹ עֵדוֹן זְלוּה"ה, שְׁפַעַם אַחַת עֶבֶר הַנְּעֻסְטָר [-נְהָר בְּמִדְיַת אוּקְרִינָא] בְּלִי שׁוּם שָׁם, רַק הִיָּה מִנִּיחַ חֲגוּרוֹ וְעֶבֶר עֲלָיו, וְאָמַר שְׂבַאֲמוֹנָה גְדוֹלָה הוּא שְׂעֵבֶר עַכ"ל.

וּבְאֵר הַחַדוּשֵׁי הַר"יִם כִּי בְּאֶמֶת בְּכָל הַמַּעֲשִׂים הַלְלוּ, אֵין חַדוּשׁ כָּלֵל, כִּי הַצְּדִיק אֲשֶׁר הִנְהַגּוּתוֹ הֵן לְמַעֲלָה מִן הַטֵּבַע אֵין כָּל רְבוּתָא בְּכֶךָ שְׂיִאֲרַע לוֹ נֶס לְמַעֲלָה מִן הַטֵּבַע, כִּי הַנְּסִים שְׂיִכִּים לוֹ כְּפִי הַנְּהַגּוּתוֹ, אֲמַנָּם בְּקִרְיַעַת יִם סוּף, הֵלֵא הִיָּה מְכַרַח הַדְּבַר שְׂאָף הָאִישׁ הַשְּׁפֵל בְּיוֹתֵר יְהִיָּה רְאוּי לָנֶס, כִּי בְּלֹא זֶה הִיָּה טוֹבַע חֵס וְשְׁלוֹם בַּיָּם, וְזֶה בְּאֶמֶת פְּלֵא גְדוֹל.

וְאָכֵן, בְּאֶמְצַעוֹת דְּבַר פְּלֵא זֶה, שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל זְכֶה לָנֶס, נִתְפָּאֵר וְנִתְגַּדַּל שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל הָעוֹלָם, כִּי בְּזֶה נִכַּר לְכָל מִי הוּא עִם סְגֻלָּתוֹ אֲשֶׁר בּוֹ בְּחֹר מִכָּל הָעַמִּים, עַד שְׂאֶפְלוֹ הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁפֵלָה בְּיוֹתֵר מֵאֵמָה זוֹ הִיָּתָה רְאוּיָה שְׂיִשְׁתַּנּוּ סִדְרֵי הַטֵּבַע בְּעִבּוּרָה, בְּהִיּוֹתָה חֵלֶק אֵלוֹהַ מַמְעַל, יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף דְּבַר נִפְלָא בְּזוֹה, עַל פִּי מַה שְׂמִצְיָנוּ בְּתַרְגוּם יוֹנָתָן עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת י"ד ג') 'וְאָמַר פְּרַעַה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְבֻכִים הֵם בְּאַרְץ סָגַר עֲלֵיהֶם הַמַּדְבָּר'. שְׂפַתְבָּ כֶּךָ: וַיִּמַּר פְּרַעַה לְדָתוֹ וְלְאֲבִירָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּמִשְׂתִּירָיוֹ בְּמִצְרַיִם, מְטַרְפִּין הֵינּוּ עִמָּא

חִידוֹן אֵלֶּזְנֹת - נוּשֵׂא פְּרִסִּים יִכְוֵן בְּפִרְשָׁתּוֹ שְׂאֵלָה מְשֻׁמֶשֶׁת כְּתוּבָה? (2 תְּשׁוּבוֹת. כְּתוּב לְפָחוֹת 1)

פְּתוּרוֹן הַחִידָה - פְּרֻשַׁת כִּי תִצְאָ:

ש. אֵילוֹ שְׁתֵּי מִצְוֹת בְּפִרְשָׁה זוֹ קְשׁוּרוֹת לִשְׂכַחָה?

ת. אִם נִשְׂכַּח עוֹמֵר דָּגֵן בְּשׂוּדָה, יֵשׁ לְהַשְׂאִירוֹ לְעִנְיִים (דְּבָרִים כ"ד י"ט). אֲנַחְנוּ מִצְוִיִּים לֹא לִשְׂכוּחָ אֶת אֲשֶׁר עִשָּׂה לָנוּ עִמְלַק בְּצִאֲתָנוּ מִמִּצְרַיִם (דְּבָרִים כ"ה י"ט).

ש. שֶׁם הַזְּכוּכָה בְּסִידוֹר מְתִיבְתָא מִנְחָה מְעִרִיב בְּהוּצַאת "עוֹז וְהַדְרָה":

פְּרֻשַׁת כִּי תִצְאָ:

ה' אַהֲרֹן רִיזּוּמֵן מְבִית שְׁמֵשׁ.

פְּתוּרוֹן הַחִידָה וְכֵן שֶׁם הַזְּכוּכָה, יִפּוּרְסָמוּ אִי"ה בְּגִלְיוֹנוֹת הַבָּאִים

הַפּוֹתְרִים נִכּוּנָה יִכְנַסוּ לְהַגְרָלָה אִי"ה

עַל סִידוֹר מְתִיבְתָא מִנְחָה מְעִרִיב בְּהוּצַאת "עוֹז וְהַדְרָה".

אֶת הַפְּתוּרוֹנוֹת יֵשׁ לְשַׁלּוֹחַ אֵלֵינוּ עַד לְיוֹם שְׁנֵי

לְמַסְפַּר פֶּקֶס: 077-470-26-81

אוֹ לְמֵיַל: magdenot@gmail.com

נֹא לְכַתּוּב שֶׁם, כְּתוּבַת מְדוּקָה וְטוֹלְפוֹן.

בְּרֵאשׁ הַדָּף לְצִיּוֹן "עִבּוֹר חִידוֹן לְנוֹעַר".

